

Bank eist te veel rente mkb

Problemen die banken zelf veroorzaakt hebben worden nu afgewenteld op de klanten

Herman Wichers

Een groot deel van het midden-en kleinbedrijf betaalt aan banken een veel te hoge rente. De debetrente is in veel gevallen gekoppeld aan de Basisrente, die sinds medio 2007 niet meer parallel loopt met de geldmarktrente. Het gebruikelijke verschil tussen Basisrente en marktrente van 0,75 procentpunt is vanaf augustus 2007 tot nu opgelopen tot 3,85 procentpunt!

In maart bracht mededingingsautoriteit NMa het rapport 'Rekening-courantkredietverlening aan het MKB' uit. Hierin staat dat de debetrente voor mkb-ondernemingen doorgaans gebaseerd is op de Basisrente met een individuele klantopslag. Om de vraag te beantwoorden hoe de Basisrente, die voor elke klant gelijk is, wordt bepaald citeert de NMa het Nederlands Instituut voor het Bank-, Verzekerings-en Effectenbedrijf: 'De hoogte van de debetrente voor r.c.kredieten is rechtstreeks gekoppeld aan de herfinancieringsrente (Refi-rente) van de Europese Centrale Bank. Als de ECB de Refi-rente wijzigt, verandert automatisch ook de rente die de kredietnemer moet betalen. De Refirente wordt verhoogd met een bepaald percentage. Deze opslag is voor alle banken gelijk. Refi-rente plus opslag vormt de Basisrente.'

De NMa constateert op basis van het verloop van Basisrente, Refi-rente en 1-maands Euribor (Euro Interbank Offered Rate) tussen 1990 en medio 2007, dat banken over het algemeen hun Basisrente aanpassen tegelijk met of kort na wijziging van de Refi-rente. Sinds de invoering van de euro is het verschil tussen Basisrente en Refirente meestal 0,75 procentpunt.

Tot medio 2007 hebben de banken inderdaad zo geopereerd.

Ondoorzichtigheid van rentetarieven vertroebelt vertrouwensrelatie met de bank

Illustratie: Hein de Kort

Maar op 1 augustus 2007 verhoogt ING/Postbank de Basisrente zonder rentewijziging van de ECB. De maanden daarna verhogen de banken hun Basisrente enkele malen, terwijl de Refi-rente onveranderd op 4,0% blijft staan. Eind april 2009 is het verschil tussen de gemiddelde Basisrente van de vier grootste Nederlandse banken en de Refi-rente opgelopen tot 3,85 procentpunt en bedraagt het verschil tussen de hoogste en de laagste Basisrente 0,35 procentpunt.

De informatie van de NMa is derhalve achterhaald. Er is al 21 maanden geen rechtstreekse koppeling meer tussen wijzigingen in de Refi-rente en de Basisrente. Ook de opslag is sindsdien enorm gestegen en verschilt per bank. De banken geven onder meer aan dat de Basisrente zo hoog is om 'meer vlees op het bot te krijgen', omdat de spaarrente hoog is en er op de geldmarkt moeilijk aan geld te komen is. De problemen, die de banken zelf veroorzaakt hebben, worden nu afgewenteld op de klant.

Een alternatief voor deze veel te dure kredietverlening is het koppelen van de debetrente aan Euribor. Hier drijven de vier grote banken echter de prijs op met extra liquiditeitstoelagen voor hun klanten. Deze ondoorzichtigheid in de opbouw van banktarieven vertroebelt de vertrouwensrelatie met de bank. Het is de vraag of de commissie-Maas, die wil dat banken klantgericht worden, daar verandering in kan brengen.

Drs. Herman Wichers is directeur van Wichers Bancair Advies in Hengelo (O).